

Конотоп

к пробує нас переконати видання Академії наук УРСР «Історія міст і сіл Української РСР. Сумська область» (1973 р.), перша письмова згадка про Конотоп належить до 1638 року (див. стор. 249). Дата ця, звичайно ж, не відповідає дійсності. Адже відома ще раніша згадка про місто в 1634 році. Проте вона була «незручною» для комуністичних бонз ІдІсторіографії, бо в документі йшлося про надання польському королю права на володіння Конотопом юзацькому старшині Миколі Цетисову, який активно допомагав Речі Посполитій у її боротьбі проти Москви.

івського університету, на свої кошти звів у Конотопі лікарню). Інший гашадак конотопського сотника, Ясиль Костенецький - генерал-лейтенант, став героєм війни 1812 року. Про його звитягу ходили легенди, та «генерал-лейтенант» повернувся в рідні краї, аби бути з рідними людьми, займався у Вирівці господарством. Його племінник, Яків, став активним послідовником декабристів, пережив гоніння й утиски, на схилі життя теж приїхав до рідної Вирівки під Конотопом.

Конотоп - це й, безумовно, знаменита «Конотопська відьма» непервершеного харків'янина Григорія Квітки-Основ'яненка; це й відвідини міста та села Гирівки Тарасом Шевченком, йому в нинішньому Конотопі поставлено пам'ятник. Це й околиця міста - Драгомирівщина, мала батьківщина видатного воєначальника й великого українського патріота, друга художника Іллі Рєпіна, генерала М. Драгомирова...

Ще й сьогодні в місті збереглися акуратні будиночки з мистецьки виконаними карнизами, балконами, дашками; в одному з таких жив і творив місцевий вчений, Степан Пономарьов (1828-1913) - видатний ук-

раїнський та російський філолог, бібліограф, член-кореспондент Російської Академії наук, дослідник життя і творчості Т. Шевченка - про нього нагадує меморіальна дошка на приміщенні місцевої бібліотеки.

Фото Володимира КОВАЛЕНКА.

Місто на Єзучі пов'язане з біографіями унікальної української жінки Марії Башкирцевої і художника світової слави Казимира Малевича; тут бували П. Куліш, М. Гоголь, Марко Вовчок, М. Коцюбинський.

XX століття лишило на тілі міста і досить шрамів, і нові будови. Трагічні дні пережив Конотоп під час Великої Вітчизняної війни; в приміщенні нинішнього філіалу МАУП у 1943-1945 рр. розміщався

військовий шпиталь. Імена захисників, визволителів міста - в назвах конотопських вулиць, в експозиціях місцевого краєзнавчого музею.

Через усі грози й катаклізми віків пройшла і відліла Вознесенська церква, збудована 1662 року в пам'ять про перемогу гетьмана І. Виговського над загарбниками. Однокупольний храм з потужним «барабаном» милує око строгими і суворими лініями. На його території - усипальниця родини Драгомирових. А минуле століття позначилося на панорамі Конотопа, зокрема, так званою вежею Шухова - споруда з міцної арматури, яка сплетена в красиве мереживо, постала в 1929 році, ще не давно використовувалася для воєнного. Автор конструкції - відомий академік, фахівець з нафтодобувної техніки Володимир Шухов; він звів майже 200 подібних споруд по всьому колишньому СРСР.

Конотоп, як відомо, - крупний залізничний вузол; водночас, це і єдине місто в області, широкими вулицями якого курсують трамваї. Трамвайна лінія тут запрацювала ще в 1949 році; на її відкриття, між іншим, приїздив і Остап Вишня.

Скільки разів упродовж віків чорні сили прагнули зламати козацький дух міста! Але Конотоп вистояв. Пройдіть його нинішніми вулицями. Найдовшою - імені Олександра Лазаревського, яка ще донедавна називалася проспектом Карла Маркса; магістралями, яким повернуто історичні назви - Соборною (донедавна Енгельса), Красногірською (Комуністична), Олександрівською (ім. газети «Правда»), Батуринською (імені Рози Люксембург); і новими, щойно збудованими - Різдвяною, Санчаківською, Поліською, Квітки-Основ'яненка. Й ви відчуєте: місто націлене в майбутнє, міцно опираючись на своє історичне коріння.